

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2861

av Pyry Niemi och Hillevi Larsson (S)

En rätts- och patientsäker process för dem som drabbas av nackskador

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att skapa en mer rätts- och patientsäker process för dem som drabbas av nackskador.

Motivering

Mellan 60 000–75 000 personer drabbas årligen av nackskador. Många av dessa olyckor sker i trafiken. Efter att vi läst flera hundra olika berättelser från nackskadade inser vi att det finns stora brister i vårt nuvarande system för trafikförsäkringar och kring försäkringarnas värde efter trafikolyckor då de skadelidande med bl.a. nackskador ska bedömas och ersättas. En av de stora utmaningarna är just nyckfullheten i bedömningarna och rättsosäkerheten. Nuvarande modell infördes i slutet av 90-talet och den har hittills utvärderats i en mindre utsträckning. Det är dags att genomföra en utredning som grundas i det fakta som framkommit under alla de år modellen/systemet fungerat och därmed ta tydlig ansats i att göra noggranna förändringar för att stärka det skadelidandes möjligheter till rätts- och patientsäkra ersättningar och behandlingar.

De skadelidande som drabbats av nackskador har beskrivit många, rent av ovärdiga, berättelser kring hur de behandlats, bemötts och avfärdats i hälso- och sjukvården via Försäkringskassan till försäkringsbolagen, Trafikskadenämnden och i många fall av domstolarna. Visst, vissa av de nackskadade har fått rätt ersättning efter prövning i Trafikskadenämnden, men majoriteten har fått mindre eller ingen ersättning alls. En del av de nackskadade har till slut tvingats att driva civilrättsliga processer i domstolar med stora ekonomiska risker som följd. Även domstolarna har dömt till de nackskadades

fördel, men majoriteten av de som vågat driva processen till domstolarna har hamnat i svåra ekonomiska lägen då domstolarna dömt till fördel för försäkringsbolagen.

Det oftast svåraste och mest rättsosäkra momentet i ”systemet” är läkarintyget och läkarens första men också nästkommande bedömningar av den nackskadade. När t.ex. en person kommer till en vårdcentral efter en trafikolycka och en erfaren allmänläkare gjort bedömningen att det är en nackskada som uppstått vid olyckan vidtar en process som i många fall är fullkomligt rättsosäker och riskerar att ge den nackskadade värre men. När specialistläkare, Försäkringskassans läkare och de läkare som anlitas av försäkringsbolagen kopplas in för att göra fortsatta bedömningar kring den skadades rätt till en bra och snabb behandling samt ersättning uppstår Viskleken – ni vet där ursprungsberättelsen förvanskas allt eftersom och till slut blir en annan när den når fram till mottagaren, dvs. Trafikskadenämnden eller domstolen.

Det är en gåta att läkare kan göra så olika bedömningar kring den skadelidande och detta får oss att tro det finns bl.a. ekonomiska incitament som gör att läkare väljer att göra annorlunda bedömningar än den första läkaren som tog emot vid vårdcentralen efter trafikolyckan. Det måste till en nyordning i hela processen. En modell kan vara att en skadelidande som misstänker att de kompletterande läkarintygen inte stämmer ska ha rätten att göra en överprövning till exempelvis en oberoende nämnd av experter som ska granska ifall det finns grund för att läkaren t.ex. skrivit ett felaktigt intyg för att gagna försäkringsbolagens ekonomiska intressen. En sådan modell skulle med säkerhet förkorta tiden för bedömningar i Trafikskadenämnden och även leda till att färre ärenden hamnade i domstolar eftersom försäkringsbolagen i större utsträckning skulle tvingas till ha en bättre dialog med de skadelidande.

Ovannämnda är en del av processen i ” systemet ” som måste förändras, sen finns det många fler faktorer som måste utvärderas och granskas för att skapa en mer rätts- och patientsäker situation för dem som drabbas av nackskador:

- bemötandet av de skadelidande,
- kompetensen hos behandlande läkare,
- rätten till de mest patientsäkra röntgen- och behandlingsmetoderna,
- tiden för bedömning från uppkommen/upptäckt skada till behandling/ersättning,
- ska enbart intygen från de olika läkarna bedömas i domstolarna utan närvaro av läkare vid domstolsförhandlingarna,
- rättsskyddet för de skadelidande,
- möjligheten att överpröva läkarintyg till en oberoende nämnd

Det är angeläget att möjligheten att skapa en mer rätts- och patientsäker process för dem som drabbas av nackskador ses över.

Pyry Niemi (S)

Hillevi Larsson (S)